

PREPOSICIONS

Canvi i caiguda de preposició

Hi ha una sèrie de verbs que regeixen un complement obligatori encapçalat per una preposició àtona (habitualment *a*, *de*, *en*, *amb* o *per*). Aquests verbs s'anomenen **verbs preposicionals** i el complement introduït per la preposició és el **complement de règim verbal** o **complement preposicional**.

Exemples de verbs preposicionals:

A	DE	EN	AMB
<i>accedir a</i>	<i>adonar-se de</i>	<i>consistir en</i>	<i>adir-se amb</i>
<i>atrevir-se a</i>	<i>alegrar-se de</i>	<i>creure en</i>	<i>amençar amb</i>
<i>contribuir a</i>	<i>oblidar-se de</i>	<i>entossudir-se en</i>	<i>avenir-se amb</i>
<i>dedicar-se a</i>	<i>parlar de</i>	<i>pensar en</i>	<i>comptar amb</i>
<i>exposar-se a</i>	<i>penedir-se de</i>	<i>tenir interès en...</i>	<i>conformar-se amb</i>
<i>negar-se a</i>	<i>prescindir de</i>		<i>fer-se amb...</i>
<i>obligar a...</i>	<i>queixar-se de</i>		
	<i>recordar-se de</i>		
	<i>riure's de...</i>		

En Xavier es dedica **a la venda de mobles antics** des de fa més de vint-i-cinc anys.

~~En Xavier es dedica $\emptyset$ des de fa més de vint-i-cinc anys.~~

El menú del dia consisteix en **dos plats, postres i cafè**.

~~El menú del dia consisteix $\emptyset$~~

- ✳ Les preposicions febles **EN** i **AMB** es canvien per **A** o **DE** quan el complement preposicional té com a nucli un **verb en infinitiu**.
- ✳ Si el complement preposicional és encapçalat per la **conjunció QUE**, llavors la preposició s'omet.

	CANVI DE PREPOSICIÓ (+ infinitiu)	CAIGUDA DE PREPOSICIÓ (+ QUE)
<i>El menú del dia <u>consisteix EN dos plats, postres i cafè.</u></i>	<i>El menú del dia <u>consisteix A MENJAR</u> una amanida, pollastre, postres i cafès.</i>	<i>El menú del dia <u>consisteix Ø QUE</u> us mengeu una amanida, pollastre, postres i cafè.</i>
<i><u>Pensa EN el teu germà</u></i>	<i><u>Pensa A / DE TRUCAR</u> al teu germà</i>	<i><u>Pensa Ø QUE</u> has de trucar al teu germà</i>
<i><u>Es va avenir AMB el seu nou company de feina</u> de seguida.</i>	<i><u>Es va avenir A TREBALLAR</u> amb un nou company de feina de seguida.</i>	
<i><u>M'ha amenaçat AMB l'expulsió</u></i>	<i><u>M'ha amenaçat D' EXPULSAR-me</u></i>	
<i><u>Vés amb compte AMB</u> el graó</i>	<i><u>Vés amb compte A/DE</u> no CAURE</i>	<i><u>Vés amb compte Ø QUE</u> no caiguis</i>
<i><u>Estic d'acord AMB</u> això</i>	<i><u>Estic d'acord A DEMANAR</u> la subvenció</i>	<i><u>Estic d'acord Ø QUE</u> demanem la subvenció</i>
<i>En Xavier <u>es dedica A la venda de mobles antics</u> des de fa més de vint-i-cinc anys.</i>	<i>En Xavier <u>es dedica A VENDRE</u> mobles antics des de fa més de vint-i-cinc anys.</i>	
<i><u>Recorda't DE mi</u></i>	<i><u>Recorda't DE TRUCAR-me</u></i>	<i><u>Recorda't Ø QUE</u> m'has de trucar</i>

Pel que fa a la caiguda de preposició, **A** i **DE** també cauen si formen part d'una preposició composta o d'una locució prepositiva (abans de, després de...) que introdueix un complement encapçalat per QUE:

No va parar **fins a** trencar-ho → No va parar **fins Ø QUE** ho va trencar (incorrecte: ~~fins a que~~ ho va trencar)

Abans de l'estiu hauríem de pintar → **Abans Ø QUE** arribi l'estiu hauríem de pintar (incorrecte: ~~abans de que~~ arribi l'estiu)

Des de la seva tornada que viuen intranquils → **Des Ø QUE** va tornar que viuen intranquils (incorrecte: ~~des de que~~ va tornar....)

La preposició A davant del COMPLEMENT DIRECTE

En català el complement directe (CD), tant si designa un ésser humà com un de no humà, **en general s'introdueix sense la preposició A.**

Per reconèixer un complement directe... cal fer la substitució pronominal.

PRONOMS DE COMPLEMENT DIRECTE					
Determinat	Masculí singular	el	l'	-lo	'l
	Femení singular	la	l'	-la	-la
	Masculí plural	els	els	-los	'ls
	Femení plural	les	les	-les	-les
Indeterminat		en	n'	-ne	'n
Neutre		ho	ho	ho	ho

La Rosa treu el gos a passejar → **EI** treu a passejar   **Els** treu (els gossos)

La Rosa ha tret el gos a passejar → **L'**ha tret a passejar   **Els** ha tret “ “

Rosa, treu el gos a passejar! → Rosa, treu-**lo** a passejar   **Treu-los** “ “

La Rosa va treure el gos a passejar → Va veure'**l** a passejar   Va treure'**ls** “ “

La Rosa treu la gossa a passejar → **La** treu a passejar   **Les** treu (les gosses)

La Rosa ha tret la gossa a passejar → **L'**ha tret a passejar   **Les** ha tret “ “

Rosa, treu la gossa a passejar! → Rosa, treu-**la** a passejar   **Treu-les** “ “

La Rosa va treure la gossa a passejar → Va veure-**la** a passejar   Va treure-**les** “ “

PRONOMS DE COMPLEMENT INDIRECTE				
Masculí i femení singular	li	li	-li	-li
Masculí i femení plural	els	els	-los	-los

Escric al director → **Li** escric   Escric a la directora → **Li** escric

Escric als directors → **Els** escric   Escric a les directores → **Els** escric

Telefono a l'Adrià → **Li** telefono   Telefono a la Júlia → **Li** telefono

Telefono als nebots → **Els** telefono   Telefono a les nebodes → **Els** telefono

Casos pràctics:♦ **Feliciteu la mare o feliciteu a la mare ?**

1. Substituïm el complement per un pronom feble: *feliciteu-LA o feliciteu-LI?*
2. La resposta correcta és *feliciteu-la*. Com que el pronom LA és de complement directe, NO escriurem la preposició A.
3. **Resposta correcta: Feliciteu LA MARE.**

♦ **Van entrevistar els protagonistes o van entrevistar als protagonistes?**

1. Substituïm el complement per un pronom feble: *ELS van entrevistar o ELS van entrevistar?*
2. Quan el complement és **masculí plural** coincideix el mateix pronom per al complement directe i l'indirecte. Per saber, doncs, si cal posar o no la preposició A, haurem de passar al singular el complement en qüestió.
3. **Van entrevistar el protagonista o van entrevistar al protagonista?**
4. *EL van entrevistar o LI van entrevistar?*
5. La resposta correcta és *el van entrevistar*. El pronom EL és de complement directe. Per tant, NO escriurem preposició A.
6. **Resposta correcta: Van entrevistar ELS PROTAGONISTES.**

♦ **Van fer una entrevista el protagonista o van fer una entrevista al protagonista?**

1. Substituïm el complement per un pronom feble: *EL van fer una entrevista o LI van fer una entrevista?*
2. La resposta correcta és LI van fer una entrevista. El pronom LI és de complement indirecte, així doncs, hi escriurem la preposició A.
3. **Resposta correcta: Van fer una entrevista AL PROTAGONISTA.**

Règim d'alguns verbs:

Amb complement directe	Amb complement indirecte
Cridar (invitar algú, especialment pronunciant el seu nom, a venir, a anar a un lloc) → <i>Si veus passar la Núria, crida-la i digues-li que vingui.</i>	Cridar (escriu, fer crits) → <i>No cridis a la mare, no li cridis.</i>
Informar → <i>Vingui i l'informarem de les últimes novetats</i>	
	Telefonar / trucar → <i>Si ara no el localitzo, li telefonaré/trucaré més tard.</i>
Preocupar → <i>El preocupa la situació econòmica actual.</i>	

PER i PER A

De forma molt general, amb cada una de les dues preposicions expressem les nocions següents:

PER (fet anterior) :   **CAUSA / MOTIU:** No ha fet **per** interès
    MITJÀ: Envieu-me la foto **per** correu electrònic
    AUTOR: El quadre fou pintat **per** Vincent Van Gogh

PER A (fet posterior) :   **DESTINACIÓ, OBJECTE, DIRECCIÓ:** Han dut una carta **per a** la directora

● **Davant de SINTAGMA NOMINAL:** cal fer la distinció entre *PER* i *PER A*.

El pastís ha estat fet **per** la Maria → qui a fet el pastís

El pastís ha estat fet **per a** la Maria → la destinatària del pastís

Habitatges assistits **per** gent gran → qui assisteix els habitatges

Habitatges assistits **per a** gent gran → per a qui són els habitatges

La trobada es va celebrar **per** l'Eva → es va celebrar gràcies a l'Eva

La trobada es va celebrar **per a** l'Eva → la destinatària era l'Eva

He fet portar això **per** la Carme → La Carme és el mitjà, qui ho ha portat.

He fet portar això **per a** la Carme → La Carme és la beneficiària, qui ho rebrà.

M'han donat 3000 € **pel** cotxe → a canvi del cotxe

M'han donat 3000 € **per al** cotxe → per poder comprar-me el cotxe

Aquells caragolets són **per** aquí → són aquí, són en aquest espai

Aquells caragolets són **per a** aquí → són per posar-los aquí, lloc destinat

● **Davant d'un PRONOM:** cal fer la distinció entre *PER* i *PER A*, ja que els pronoms actuen com a sintagmes nominals.

Es farà la festa **per** tu → la festa es farà gràcies a tu o per culpa teva

Es farà la festa **per a** tu → el destinatari de la festa ets tu

En Pere treballa **per** mi → en lloc de mi, en comptes de mi,

En Pere treballa **per a** mi → sota les meves ordres, benefici

Per a tu, la millor residència → el destinatari de la residència ets tu.

Per tu, la millor residència és una casa aïllada → segons el teu parer o opinió

“Pensada únicament per a ella”, “No tota medicina bona per a mi, ho és per a tu”, “Es proposa per a tothom una escola de qualitat”.

● **Davant d'un INFINITIU: PER.** *Com que la normativa en aquest punt és força complexa, els lingüistes han acordat simplificar-la i han decidit que no és necessari fer la distinció entre PER i PER A davant d'infinitiu. Així doncs, l'ús de PER sempre serà correcta.*

● **Davant d'un ADVERBI: PER.**

Adverbis: *sempre, mai, abans, després, aleshores, llavors, avui, demà...*

Això ho deixarem **per** demà

Aquest títol et val **per** sempre més

CONFUSIÓ EN L'ÚS DE LES PREPOSICIONS AMB I EN

A causa de la seva proximitat fonètica hi pot haver alguna confusió en l'ús d'aquestes preposicions.

AMB	EN
Mitjà de transport amb o en què ens desplacem: <i>Viatjaran al Vietnam AMB <u>avió</u></i> <i>Viatjaran al Vietnam EN <u>avió</u></i>	
Instrument o mitjà <i>Sempre escrivia AMB <u>ploma estilogràfica</u></i> L'auscultarà AMB el fonendoscopi.	Determinacions de lloc
Companyia <i>Fa excursions AMB <u>els companys del centre excursionista.</u></i> <i>Juga a la consola AMB <u>el seu nét</u></i> <i>Col·labora AMB <u>diverses ONG.</u></i>	Determinacions de temps
Acompanyament <i>Per esmorzar menja pa AMB tomata.</i> No suporta menjar sípia AMB pèsols.	
Manera Ho ha fet AMB molta il·lusió. AMB paciència i temps segur que ho aconseguireu.	Termini fix Ho ha fet EN tres minuts *L'ús de la preposició EN és incorrecte quan equival a D'AQUÍ A... : ~~seré aquí en tres minuts~~ → ~~seré aquí~~ d'aquí a tres minuts.
Excepcionalment, té un valor temporal (però amb matisos de causa o manera) AMB la sortida de sol, el cavaller va abandonar el castell AMB l'expulsió del seu jugador estrella, l'equip va abaixar el ritme de joc	
<i>Vegeu verbs preposicionals</i> ANAR AMB COMPTE AMB... VEURE'S AMB COR...	<i>Vegeu verbs preposicionals</i> TENIR EN COMPTE...

LES PREPOSICIONS A I EN

Quan indiquen lloc	
A direcció	EN situació
<p>Amb verbs de moviment <i>Viatjarem a ciutats diferents</i> <i>Van pujar a totes les muntanyes més altes de...</i></p> <p>Davant d'un topònim (tant si és direcció com situació). <i>Anirem a Brussel·les</i> <i>Ens estarem a Roma un mes</i></p> <p>Davant de complements de lloc que designen llocs únics per als interlocutors: a casa, a pagès, a mercat, a taula, a missa, a classe, a passeig...</p> <p>Si el lloc té un sentit figurat a per expressar direcció <i>Van arribar a la reunió</i> <i>Els justos van al cel</i> <i>Ha tornat a l'ensenyament</i></p> <p>Davant d'un article definit, de <i>quin, quina</i> i davant de noms sense article, tant si és situació com direcció. <i>Eren a la plaça</i> <i>Treballa a la fàbrica Espunya</i> <i>A quin equip pertany?</i> <i>Es dirigien a la biblioteca</i> <i>Es passaven hores a la biblioteca</i></p>	<p>Amb verbs de situació <i>Dormirem en hotels de tres estrelles</i> <i>Ha treballat en tres departaments diferents dins la mateixa empresa.</i></p> <p>Si el lloc és figurat, a/en per expressar situació <i>Consulteu les paraules en el/ al diccionari</i> <i>El palau sortia en el/al documental de TV3</i> <i>Vegem-ho en els/als exemples següents</i> <i>En el/Al capítol següent es produirà el desenllaç</i> <i>Ho vaig trobar en/a l'article "Dos en un".</i></p> <p>Davant d'un altre determinant (<i>un, una, aquell, aquella...</i>) tant si és situació com direcció. Hi ha vacil·lació. <i>Eren a / en una plaça d'enormes dimensions</i> <i>Treballa a / en una fàbrica de plàstic.</i> <i>Viuen a / en aquella casa.</i> <i>Va a treballar a / en una fàbrica tèxtil tres dies per setmana.</i> <i>Es passaven la tarda a/en aquella biblioteca</i></p>

CATALÀ – CASTELLÀ: USOS DIFERENTS DE LES PREPOSICIONS

Al matí, a la tarda, al vespre...

~~pel matí, per la tarda, per la nit...~~

Olor	}	DE	colònia
Pudor			peus
Gust			maduixa
Por			dels gats

~~Olor~~	}	A	~~colònia~~
~~Pudor~~			~~peus~~
~~Gust~~			~~maduixa~~
~~Por~~			~~dels gats~~

EXERCICIS

Exercici 1. Escriu la preposició a o no, quan calgui. Fes la contracció quan sigui necessari.

- Hem vist _____ la teva germana.
- Ho he explicat tot _____ la teva germana.
- Diumenge portaré un regal _____ els meus néts.
- Diumenge visitaré _____ meus néts.
- Jo acompanyaré _____ la Carla al metge.
- He de donar les gràcies _____ en Pere.
- S'ha de tractar bé _____ els amics.
- S'ha de tractar bé _____ tothom.
- Has d'avisar _____ ell, _____ ella i _____ tots els altres.
- Telefona _____ la Susanna.

Exercici 2. Posa en o amb

- Viu _____ una torre.
- Dormen tots dos _____ un mateix llit.
- Confio _____ tu.
- Ha arribat _____ el tren de Brussel·les.
- Hi anirem _____ cotxe.
- Parleu _____ veu baixa.
- Tingues _____ compte el que et dic i vés _____ compte _____ el que dius.

Escriu la preposició A / EN o res en els casos següents:

1. Des que es van casar viuen _____ Terrassa.
2. _____ l'any 1992 va ser un any important per a Barcelona.
3. _____ el 2009 va ser un any marcat per la crisi econòmica.
4. El mur de Berlín va caure _____ l'any 1989.
5. _____ el segle XVI es van pintar algunes de les obres més reconegudes del Renaixement.
6. L'imperi romà va durar fins _____ el segle V dC.
7. _____ el segle XX ha estat l'inici d'una nova era informàtica.
8. Pau Casals va néixer _____ 1876 _____ un poble de la costa catalana.
9. _____ el 2009 van néixer 6354 nens a tot Catalunya.
10. _____ el segle XIX la gent treballava en fàbriques amb jornades laborals molt llargues.

Escriu la preposició PER / PER A en els casos següents:

1. Ja hi haurà prou menjar _____ tots?
2. Hi anirem _____ veure com va.
3. He enviat invitacions _____ tothom.
4. Aquest noi no és bo _____ res.
5. Això et servirà _____ sempre.
6. Això ho guardo _____ quan el nen sigui gran.
7. S'afanyava _____ acabar d'hora.
8. Les sabates són _____ nena.
9. T'ho diran _____ telèfon.
10. Aquí tindràs feina _____ sempre.
11. El bitllet et val _____ després.
12. Ha escrit un poema _____ la seva xicota.
13. l'atreu _____ el seu passat.
14. És una responsabilitat molt feixuga _____ en Vicenç.
15. Què vols que et regali _____ el teu aniversari?

Completa aquestes frases amb la preposició que convingui i deixa l'espai buit quan calgui.

1. Vés _____ compte, que et mataràs!
2. Tinc interès _____ que ho vegis.
3. Vull convidar _____ els teus pares.
4. Sempre parles _____ malícia.
5. Pensa sovint _____ les vacances.
6. Han trigat molt poc _____ venir.
7. Ens veurem _____ una altra ocasió.
8. Tingues _____ compte que demà és festa.
9. Us exposàveu _____ que us fessin mal.
10. S'ha entossudit a _____ demanar tots els rebuts.
11. Des _____ que ha arribat no s'ha mogut de la seva habitació.

12. Havíem d'aconsellar _____ la nova administrativa.
13. No va tenir cap inconvenient _____ deixar-vos sortir abans d'hora.
14. Ha dit que vindrà _____ tren.
15. Ho hem de fer abans _____ que sigui massa tard.
16. _____ entrar el protagonista, tothom va aplaudir.
17. Vaig saludar _____ la teva amiga.
18. Dóna el disc _____ aquell noi.
19. Només pensen _____ fer diners.
20. Confio _____ la teva discreció.
21. Ho he fet _____ un moment.
22. Està _____ relació _____ una empresa molt important.
23. Té gust _____ llimona.
24. Sap parlar _____ alemany.
25. Fa pudor _____ cremat.
26. Es posa nerviosa _____ veure'l entrar.